
	УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
	Додипломске академске студије		
	Студијски	Просторно планирање	
	програм:	Општи смјер	

Назив предмета	ПРОСТОРНИ И РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАНОВИ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
СППП13ПРП	Обавезни предмет	VII, VIII	2+2, 2+2	8
Наставници	др Дејан Ђорђевић, ред. проф., Марко Иванишевић, асист.			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености

Циљеви изучавања предмета:
<p>Упознавање са специфичностима израде просторних и урбанистичких планова намењени развијању и уређењу простора и насеља. Приказ односа и хијерархије просторних и осталих стратешких планова са урбанистичким. Приказ организационих, правних и техничких поступака и докумената који то омогућавају. Сагледавање процедуре, технике, методологије и норматива, који су саставни део просторних и регулационих планова и њихове имплементације, који су данас релевантни са становишта светских и европских стандарда, као и теорије и праксе у Републици Српској и суседним државама у региону. Примарни задатак предмета је овладавање основним методама и техникама који се примењују током израде, усвајања и спровођења просторних и регулационих планова, који се директно рефлектују на коришћење земљишта и осталих ресурса у простору и насељу. На конкретним примерима биће приказани сви актуелни просторни и урбанистички планови у Републици Српској, када, како, зашто и за кога се доносе. Посебно ће се апострофирати могућност њиховог директног спровођења и реализације стратешких планских исказа из планова вишег реда.</p>

Исходи учења (стечена знања):
<p>Исход предмета ће бити оспособљавање студента за активно учешће у процесу израде и имплементације просторних и урбанистичких планова, односно, практична примена стечених знања на примерима стратегија просторног и урбаног развоја општина у Републици Српској, као и начина коришћења стратешких и урбанистичких докумената у Европи и Републици Српској у будућој пракси планирања.</p>

Садржај предмета:
<p><i>Теоријска настава:</i></p> <p>Израда просторних планова:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Врсте и садржина планских докумената. • Израда, контрола, јавни увид, уговор о имплементацији и провера решења планских докумената. • Начела за уређење простора. • Стандарди значајни за просторно планирање. • Остала нормативна акта. • Припремна фаза за израду плана. • Фаза припреме документације и информационе основе. • Анализа и оцена стања. • Гранске и међугранске анализе и пројекције.

- Стратегија просторног развоја.
- Програм и инструменти за спровођење плана.
- Јавни увид.
- Усвајање плана

Израда регулационих планова:

- **Појам, дефиниције и врсте планских докумената** – законски оквир. Значај врсте и намена урбанистичких планова. Стратешка и регулативна димензија у урбанистичким плановима.
- **Урбане (градске) функције**. Улога и значај грађевинског земљишта. Јавно и остало земљиште. Урбане структуре и форме.
- **Појам регулације, регулационог плана и урбанистичког пројекта**. Историјски приказ уређења градова (насеља) и регулације. Планирање и уређење сеоских простора.
- **Израда регулационих планова**. Покретање поступка за израду (сврха, циљ, актери). Садржај регулационих планова (Концепт и Нацрт). Радни експертни тим (експертне тематске свеске). Прибављање услова јавних и комуналних предузећа и анализа постојеће планске документације и ажурирање подлога. Концепт и Нацрт регулационог плана. Текстуални и графички делови. Стручна контрола планског документа и јавни увид.

- **Садржај регулационог плана:**

Полазне основе:

1. Увод.
2. Извод из текстуалног дела Концепта плана.

Плански део:

1. Правила уређења – Предвиђено грађевинско подручје; Концепција уређења и изградње; Типологија карактеристичних урбанистичких целина и зона са претежном наменом површина; Услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене; Услови и мере заштите простора; Инструменти и смернице за спровођење плана.
2. Правила уређења и грађења у карактеристичним зонама – Општа правила за изградњу и реконструкцију у свим карактеристичним зонама; Правила уређења и грађења за зоне у обухвату грађевинског подручја у плану; Правила уређења и грађења за зоне изван обухвата грађевинског подручја у плану.

Графички део:

1. Постојеће стање – Постојећа претежна намена површина.
 2. Планска решења – Граница плана и грађевинско подручје са претежном наменом површина; Подела подручја плана на карактеристичне зоне и целине; Саобраћајно решење; Постојећа и планирана генерална решења за трасе, коридоре и капацитете за енергетску, комуналну и другу инфраструктуру; Начин спровођења регулационог плана.
- **Управљање развојем насеља** – спровођење регулационог плана. Дозволе за изградњу и реконструкцију, локацијски услови. Институције, јавне и комуналне службе. Грађани и корисници насељских структура.

Практична настава: Вјежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад, конкретна вежба примене и модификације принципа политике просторног планирања. Симулација израде просторног и регулационог плана. Студенти подељени у "експертне и интересне групе".

Методe наставе и савладавање градива:

предавања, вјежбе и семинар

Литература:

Обавезна литература:

1. Дејан Ђорђевић (2004): Увод у теорију планирања. Географски факултет, Београд.
2. Тошковић, Д. (1999): Увод у просторно и урбанистичко планирање. Грађевинска књига, Београд
3. Галић Р. (1980): Урбано зонирање. Македонска књига, Скопје.
4. Група аутора (1998): Регулациони план, урбанистички пројекат и план парцелације. Удружење урбаниста Србије, Београд
5. Закон о уређењу простора и грађењу. Службени гласник Републике Српске, 2010.
6. Правилник о садржини, начину израде и доношење докумената просторног уређења. Службени гласник Републике Српске, бр. 59/11

Додатна литература:

1. John Forester (1988): Planning in the Face of Power. [University of California Press](#).
2. Jean Hillier and Patsy Healey (2008): Critical Essays in Planning Theory Volumes 1, 2 and 3. Ashgate.
3. Michael Brooks (2002): Planning Theory for Practitioners. APA Planners Press.
4. Philip Allmendinger, Mark Tewdwr-Jones (2001): Planning Futures: New Directions for Planning. [Routledge UK](#) , ESPON, Лисабонска декларација, Територијална агенда ЕУ
5. Стојков Б. (1992): План и судбина града. Грађевинска књига, Београд.
6. Група аутора: Урбане функције. Архитектонски факултет, Београд.
7. Закон о просторном планирању и коришћењу земљишта на нивоу Федерације Босне и Херцеговине. Службене новине Федерације БиХ бр. 457/07.
8. Уредба о јединственој методологији за израду планских докумената. Службене новине Федерације БиХ.

Часописи:

1. Planning Theory;
2. Journal of Planning Theory and Practice

Облици провјере знања и оцјењивања:

- активност у току наставе
- практична настава
- колоквијум-и
- семинар-и
- завршни испит

Похађање наставе и ангажованост	Колоквијуми		Семинарски	Завршни испит	
10	20		10		60
Посебна назнака за предмет:					
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Дејан Ђорђевић, ред. проф.					